

Nr 21

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten**Tionde huvudtiteln**

1:o) **Kommerskollegium: Avlöningar.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 8, punkt 1, s. 33 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1958) föreslagit riksdagen medgiva, att de i avlöningsstaten för kommerskollegium upptagna anslagsposterna till Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, samt till Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1957/58 överskridas med sammanlagt 160 000 kronor.

Kommerskollegium har hemställt om medgivande att för bekostande av visst fortsatt utredningsarbete inom kollegium få överskrida med sammanlagt 183 000 kronor de i avlöningsstaten för budgetåret 1957/58 med 7 500 respektive 1 126 500 kronor upptagna anslagsposterna till Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, samt till Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Till stöd härför anföres i huvudsak följande.

Genom beslut den 8 mars 1957 har Kungl. Maj:t *dels* uppdragit åt kommerskollegium att verkställa utredningar och till chefen för handelsdepartementet inkomma med yttranden och förslag i de frågor som föranledes av Sveriges medverkan i fortsatta utredningar och förhandlingar inom organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete (OEEC) rörande förutsättningarna och metoderna för att upprätta ett europeiskt frihandelsområde, *dels* förordnat att till kollegium skall vara knuten en särskild delegation med uppgift att deltaga i handläggningen av nämnda ärenden och utsett ledamöter i delegationen.

Enligt beslut av 1957 års riksdag skall kostnaderna för delegationen och den tillfälliga personalförstärkningen belasta kommerskollegiets avlönings- och omkostnadsanslag. Då storleken av merutgifterna under det nu löpande budgetåret vid tiden för riksdagens behandling av frågan förra året ej kunde för det dåvarande närmare angivas, förutsattes att Kungl. Maj:t framtiden skulle återkomma till spörsmålet om det överskridande av maximerade anslagsposter i kollegiets avlöningsanslag, som kunde behövas.

Kommerskollegium har nu anmält, att utgifterna för sammanträdesarvoden och löner m. m. under innevarande budgetår kommer att uppgå till något över 180 000 kronor. Efter underhandskontakt med kollegium an-

gående möjligheterna till viss omdisponering har departementschefen funnit det erforderliga medelstillskottet kunna begränsas till 160 000 kronor. Kungl. Maj:t föreslår därför, att vissa anslagsposter i kollegiets avlöningsstat må för budgetåret 1957/58 överskridas med sistnämnda belopp.

I vilken utsträckning den här avsedda verksamheten kommer att fortgå även efter den 1 juli 1958 är svårt att nu bedöma. Antagligen kommer ett visst utredningsarbete att erfordras även under budgetåret 1958/59. Utvecklingen av de pågående förhandlingarna inom OEEC kommer härvidlag att bli avgörande. För egen del föreslår departementschefen att i staten för nästa budgetår till ändamålet inräknas 120 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag. Vid behandlingen senare under riksdagen av äskandena i statsverkspropositionen återkommer utskottet till frågan om erforderligt anslag för budgetåret 1958/59. I detta sammanhang hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att de i avlöningsstaten för kommerskollegium upptagna anslagsposterna till Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, samt till Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal må för budgetåret 1957/58 överskridas med sammanlagt 160 000 kronor.

2:o) **Sveriges geologiska undersökning: Malmletning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 33 och 34), innebärande ett tilläggsanslag av 79 600 kronor, av vilket belopp 32 600 kronor avse täckande av merkostnader för ökade löner m. m. under budgetåret 1957/58 och 47 000 kronor kostnader för nyanskaffning av en genom brand förstörd snötraktor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Malmletning* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett reservationsanslag av 79 600 kronor.

Kapitalbudgeten

Fonden för låneunderstöd

3:o) **Lån till utbyggnad av oljelagringen.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 15, punkt 1, s. 61 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 3 januari 1958) föreslagit riksdagen att till ifrågasvarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 36 000 000 kronor.

Föregående års riksdag godkände av Kungl. Maj:t föreslagna riktlinjer för beredskapslagring av olja samt, med viss mindre ändring, av Kungl. Maj:t i anslutning härtill framlagda förslag till förordning om oljelagring m. m. och förordning om oljeavgift m. m. De sålunda godkända riktlin-

jerna innefattar ett program för ökad lagring av mineraloljor under femårsperioden 1958—1962.

Kostnaderna för att genomföra lagringsprogrammet under perioden 1958—1962 uppskattas, i enlighet med 1955 års oljelagringskommittés beräkningar, till 600 milj. kronor, varvid utgångspunkten varit prisläget hösten 1956 före Suez-krisen. Kostnaderna beräknas fördela sig med 500 milj. kronor på oljehandeln och 100 milj. kronor på lagringspliktiga storkonsumenter av eldningsolja, eller per år 100 milj. kronor resp. 20 milj. kronor. Staten förutsättes skola bidra till kostnaderna för utbyggnaden med sammanlagt omkring 360 milj. kronor, medan återstoden skall bestridas av de lagringsskyldiga själva.

De nya reglerna för skyldigheten att lagra olja har nu börjat tillämpas. I samband härmed har vissa lagringsålägganden redan meddelats de lagringsskyldiga och höjning av dessa ålägganden kommer att ske i en omfattning som svarar mot de av riksdagen godkända riktlinjerna för lagerutbyggnaden. För genomförande av den sålunda inledda utbyggnaden har förutsatts, att staten skall lämna de lagringsskyldiga finansiellt stöd genom lån som efter hand avskrivs. Medel för att utlämna sådana lån torde nu böra ställas till förfogande.

Såsom förut framhållits beräknas f. n. lån sammanlagt under femårsperioden skola utlämnas till ett belopp av 360 milj. kronor, med bortseende från den ökning som kan föranledas av inflytande oljeavgifter. Medelsbehovet kan beräknas till omkring en femtedel per år. Då de nya bestämmelserna trätt i kraft den 1 januari 1958 och utbyggnaden kan beräknas komma i gång under första halvåret bör vissa medel anvisas redan å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår. Departementschefen hemställer nu om ett anslag av 36 milj. kronor för detta ändamål avseende det beräknade medelsbehovet för ett halvt år. För budgetåret 1958/59 torde komma att erfordras ett anslag av 72 milj. kronor motsvarande en femtedel av den beräknade totalkostnaden för staten. Beloppet föreslås skola uppföras under ett särskilt anslag under fordon för låneunderstöd.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag. Vid behandlingen senare under riksdagen av äskandena i statsverkspropositionen återkommer utskottet till frågan om erforderligt anslag för budgetåret 1958/59. I detta sammanhang hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till utbyggnad av oljelagringen* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1957/58 anvisa ett investeringsanslag av 36 000 000 kronor.

Stockholm den 14 februari 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit
från första kammaren: herrar Gillström, Gustaf Andersson, Einar Persson, Birger Andersson, Boman, Pålsson, Bergman, Holmqvist, Sundelin, Söderberg, Mårtensson, Ivar Persson, Palme, Aastrup och Birke; samt
från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Petterson i Degerfors, Thapper, Ståhl, Jansson i Kalix, fröken Elmén, herrar Rubbestad, Gustafsson i Stockholm, Nilsson i Göingegården, Gustafsson i Skellefteå, fru Wallin, fröken Vinge och herr Lassinantti.